

Effect of pH and hydraulic loading on nitrification of wastewater with high ammonium concentrate in RBCp system

* Yargholi, B. (M.sc). and ** Borgheie, M. (Ph.D)

* Center for Agricultural Research, Karaj

** Sharif University of Technology

Abstract

The food, petrochemical and military industries and slaughter - houses had high water consumption and produced strong nitrogenous wastes. The current treatment systems cannot removal properly ammonia from this kind of sewages. Because of rapidly growth these manufactures and unpleasant effects on the environment, the use of lower cost and high efficient methods for are neassary.

Nitrification is the first and important stage of the biological removal of the ammonia compounds which is applicable in the biofilm systems. Among the biofilm systme RBCp, with minimum need to land and energy, simple operation is prior to other systems. With regard to susceptibility of this system to temprature and hydraulic loading and varied temprature in our country, experiments were done on this system in differet temprature and hydraulic loading condition.

In this pilot study the effect of pH and hydraulic loading nitrification of synthetic wastewater (similar to industrial wastewater) were investigated. The results show nitrification rate increase rapidly with increasing the temprature from 12.5°C to 22.5°C. The increase rate of nitrification from 22.5°C to 32.5°C was insignificant. In the second part of this study it was observed increasing the hydraulic load reduced nitrification rate.

تأثیر دما و بار هیدرولیکی در نیتریفیکاسیون فاضلاب‌های

با غلظت آمونیاک بالا در سیستم RBCp

بهمن یارقلی*

مهدی برقی**

چکیده

صنایع غذایی، نفت و پتروشیمی و صنایع نظامی، کشتارگاه‌های دام و طیور، از صنایع پرمصرف آب بوده و تولید فاضلاب‌هایی با غلظت آمونیاک بالا می‌کنند. این فاضلاب‌ها قابل تصفیه در سیستم‌های رایج تصفیه فاضلاب نیستند. با توجه به رشد سریع این صنایع و اثرات سوء ناشی از ورود پساب آن‌ها به محیط زیست، ضرورت استفاده از روش‌های تصفیه کم هزینه با راندمان بالا برای تصفیه این فاضلاب‌ها احساس می‌شود.

نیتریفیکاسیون مرحله اول و مهم‌ترین مرحله حذف بیولوژیکی ترکیبات آمونیاکی بوده که قابل اجرا در سیستم‌های بیوفیلمی است. این سیستم‌ها به ویژه راکتورهای RBCp با نیاز به حداقل زمین و انرژی، راهبری ساده، عدم نیاز به هوادهی و برگشت لجن، نسبت به سایر روش‌ها اولویت دارند. با توجه به راکتور RBCp در شرایط دمایی و بار هیدرولیکی مختلف ضروری می‌باشد.

در این تحقیق با ساخت سیستم RBCp در مقیاس آزمایشگاهی، آن را با فاضلاب سنتتیک با ترکیبی مشابه با فاضلاب‌های صنعتی راه‌اندازی کرده و به بررسی اثر دما و بار هیدرولیکی در عملکرد سیستم پرداختیم. نتایج در محدوده ۱۲/۵ الی ۲۲/۵ درجه سانتی‌گراد میزان نیتریفیکاسیون افزایش سریعی را نشان می‌داد ولی در محدوده ۲۲/۵ الی ۳۲/۵ درجه سانتی‌گراد افزایش ناچیز بود. همچنین مشاهده شد با افزایش بار هیدرولیکی راندمان نیتریفیکاسیون کاهش می‌یابد.

مقدمه

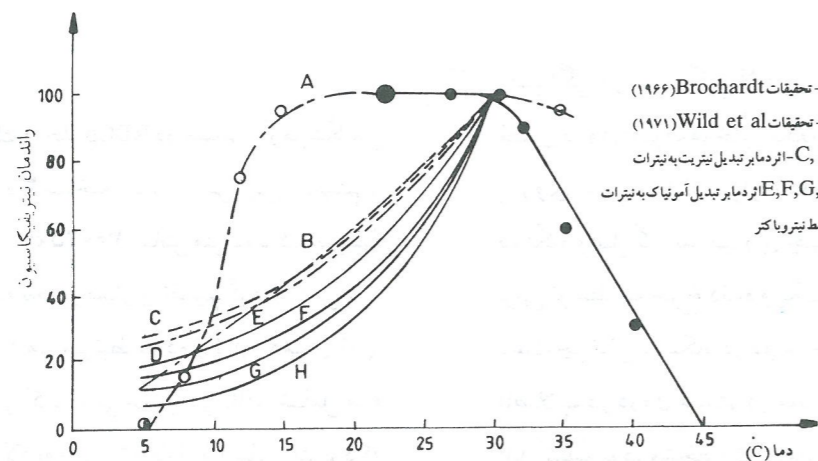
صنایع تبدیلی و غذایی، نفت و پتروشیمی و صنایع نظامی، کشتارگاه‌های دام و طیور، از صنایعی محسوب می‌شوند که با مصرف زیاد آب، تولید فاضلاب‌هایی با غلظت آمونیاک بالا می‌کنند. غلظت بالای آمونیاک علاوه بر تأثیر سوء در مراحل مختلف تصفیه بیولوژیکی، قابل حذف در روش‌های معمول تصفیه نمی‌باشد [۳]. با توجه به رشد سریع صنایع فوق و اثرات سوء ناشی از ورود این فاضلاب‌ها در محیط زیست و بهبود روزافزون استانداردهای مربوط به پساب‌های خروجی،

ضرورت تحقیق در زمینه استفاده از سیستم‌های با حداکثر راندمان و هزینه کم جهت تصفیه این فاضلاب‌ها احساس می‌شود.

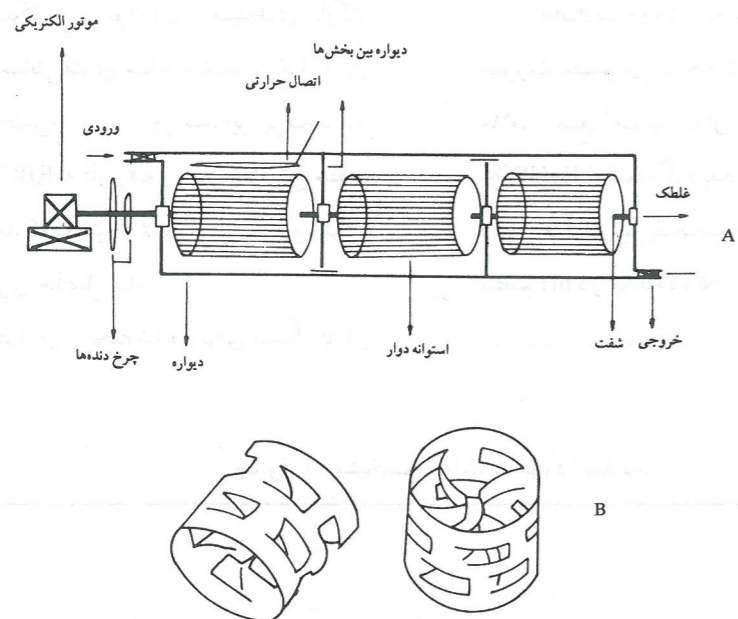
روش‌های بیولوژیکی از مؤثرترین و مهم‌ترین روش‌های حذف آمونیاک محسوب می‌شوند که شامل دو مرحله نیتریفیکاسیون^۱ و دنیتریفیکاسیون^۲ می‌باشند. نیتریفیکاسیون

* - عضو هیأت علمی مؤسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی کرج

** - استاد دانشکده مهندسی شیمی دانشگاه صنعتی شریف

شکل ۲- تأثیر دما بر نیتریفیکاسیون در سیستم‌های مختلف

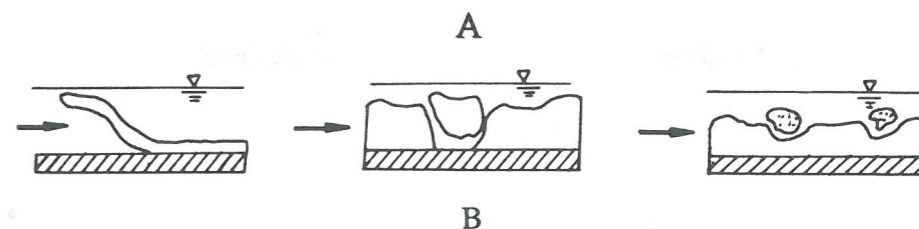
شکل ۳- A پابلوت RBCp مورد استفاده، B- شکل پرانه مورد استفاده به عنوان بستر

و نتایج حاصله در شکل شماره ۲ ملاحظه می‌گردد [۱۰]. با توجه به حساسیت بالای سیستم‌های تصفیه بیوفیلمی به ویژه RBCp به تغییرات دما و بار هیدرولیکی و اختلاف دمایی بین نقاط مختلف کشور، هدف اصلی این تحقیق آزمون راکتور RBCp در شرایط دمایی مختلف، جهت دستیابی به دمای بهینه و بررسی اثر بار هیدرولیکی بر عملکرد سیستم RBCp جهت دستیابی به مبانی طراحی و کاربردی این سیستم در تصفیه فاضلاب صنعتی که از غلظت آمونیاک بالایی برخوردارند می‌باشد.

تحقیقات استون و همکاران^۱ در سال ۱۹۷۸ نشان داد با کاهش دما از ۲۶ به ۵ درجه سانتی‌گراد کاهش ۵۳ درصدی در میزان نیتریفیکاسیون مشاهده می‌شود. طبق تحقیقات پینتر^۲ دمای بهینه نیتریفیکاسیون ۲۸ الی ۳۵ درجه گزارش گردیده است. تحقیقات آن و همکاران^۳ نشان داد غلظت فاضلاب، دما و بار هیدرولیکی از عوامل مؤثر بر نیتریفیکاسیون در روش RBC محسوب می‌شود. تحقیقات انجام شده در زمینه نیتریفیکاسیون عمدتاً مربوط به فاضلاب‌های شهری است این فاضلاب‌ها از غلظت آمونیاک پایینی برخوردار بوده و نتایج حاصله قابل استفاده جهت فاضلاب‌های صنعتی نمی‌باشد. این تحقیقات عمدتاً در سیستم‌های رشد معلق به ویژه لجن فعال انجام شده‌اند

1- Sutton. et al
2- Painter, 1970
3- Ahn. et al, 1997

بakterی های هوازی	هوازی	$CH_2O + O_2 \Rightarrow CO_2 + H_2O$	O_2	$NO_2 + NO_3$
بakterی های اکسید کننده	هوازی + بی هوازی	$CH_2ON, NH_4^+ + O_2 \Rightarrow$	CH_2O	CO_2
ازت	اختیاری	$NO_3 + CO_2 + H_2O$	مواد آلی	N_2
ساپروفیتها				
سطح بستر RBC				
بakterی های غالب	فرایندها	واکنش‌ها	غذا	مواد تولیدی و مصرفی

شکل ۱- A میکروارگانسیم‌های غالب و واکنش‌های بیوشیمیایی در لایه بیولوژیکی، B- حالت‌های کنده شدن لایه بیولوژیکی

بوده و حدود ۴۰ درصد در فاضلاب فرو رفته است و حول محور مرکزی می‌چرخد [۴]. میکروارگانسیم‌های تصفیه کننده فاضلاب مطابق شکل شماره ۱ بر روی بستر رشد کرده و تشکیل لایه بیولوژیکی می‌دهند. چرخش مداوم بستر باعث تماس متناوب لایه بیولوژیکی با فاضلاب و هوا شده و طی آن عمل نیتریفیکاسیون، حذف مواد آلی، جذب اکسیژن و دفع مواد زائد تولیدی صورت می‌گیرد. هنگامی که ضخامت لایه به حدی برسد که مواد غذایی و اکسیژن به میکروارگانسیم‌های عمقی نرسد، توانایی چسبیدن آن‌ها به سطح بستر کم شده و در نتیجه کنده شده وارد بخش مایع می‌گردند اولین سیستم توسط ویگند^۵ در آلمان ساخته شد و در اروپا از سال ۱۹۵۰ طی تحقیقات پوپل و هارتمن^۶ کاربرد آن گسترش یافت [۷]. از اواخر سال ۱۹۷۵ تحقیق در زمینه نیتریفیکاسیون در سیستم‌های بیوفیلمی و از جمله RBC شروع شد. تحقیقات بیشاپ^۷ در مورد نیتریفیکاسیون فاضلاب‌های شهری نشان داد میزان نیتریفیکاسیون در زمستان ۱۶ درصد کمتر از تابستان می‌باشد.

1- Nitrosmonas
2- Nitrobacter
3- Bio film
4- Rotaring Biological Contactor with Packing Bed
5- Vigand, 1900
6- Popel, Hartman
7- Bishope, 1976

مرحله اول مهمترین مرحله حذف بیولوژیکی این ترکیبات از فاضلاب بوده که توسط دو گروه از باکتری‌های هوازی نیتروموناس^۱ و نیتروباکتر^۲ انجام می‌گیرد [۵ و ۶]. نیترات تولیدی در نهایت می‌تواند توسط گیاهان آبزی و جلبک‌ها مصرف و به شکل پروتئین گیاهی و در نهایت با مصرف توسط حیوانات، به پروتئین دامی تبدیل گردد و یا طی مرحله بیولوژیکی دنیتریفیکاسیون به گاز ازت تبدیل گردد.

سیستم‌های بیوفیلمی^۳، به ویژه راکتورهای RBCp^۴ با نیاز به حداقل زمین و انرژی، راهبری ساده، عدم نیاز به هوادهی و برگشت لجن، نسبت به سایر سیستم‌های بیولوژیکی اولویت دارند. روش RBCp حالت بهینه شده‌ای از RBC است که در آن به جای دیسک، از استوانه‌های پر شده از پکینگ‌های پلاستیکی به عنوان بستر استفاده شده است. در این سیستم‌ها سطح بستر و در نتیجه لایه بیولوژیکی تولیدی حدود ۳ برابر سیستم‌های RBC بوده و هزینه ساخت آن نصف است [۱]. این روش که یک سیستم تصفیه غشاء زنده محسوب می‌شود شامل سه بخش جامد، مایع و گاز می‌باشد. بخش جامد همان بستر دستگاه محسوب می‌شود. که به اشکال گوناگون ساخته می‌شود بخش مایع شامل فاضلاب داخل دستگاه و بخش گاز را هوا تشکیل می‌دهد. در این سیستم بستر بر روی محور مرکزی سوار

در این تحقیق یک واحد RBCp در مقیاس آزمایشگاهی مطابق شکل شماره ۳ ساخته شد. جنس این سیستم از فایبرگلاس^۱ به ابعاد ۳۰×۲۵×۹۰ سانتی متر بود که توسط دیوارهای عمودی به سه بخش مساوی تقسیم گردید. این سه بخش به صورت سری به هم مرتبط بوده و pH و دمای آنها توسط سلولهای حساس کنترل می شد. بستر RBC شامل سه استوانه دوار از جنس فولاد به قطر ۲۰ و طول ۲۵ سانتی متر بود که بر محور مرکزی سوار گردیده و حول آن دوران می کرد. قاعده این استوانه ها از فولاد مشبک و پیرامون آن از میله های نازک استیلی با فاصله های ۳ سانتی متری ساخته شد. داخل این استوانه ها از پرانه های از جنس پروپیلن^۲ پر شد. این پرانه ها به جای دیسک در دستگاه RBC به کار رفته و باعث افزایش سطح ویژه بستر به سه برابر گردید که در نتیجه لایه بیولوژیکی بیشتری تولید شده و کارایی بیشتری حاصل شد.

پرانه ها به صورت تصادفی ریخته شده و برای پیشگیری از

چسبندگی در اثر تشکیل لایه بیولوژیکی، حدود ۱۵ درصد از فضای درون استوانه ها خالی نگهداشته شد. استوانه های چرخان بر روی محور مرکزی سوار بوده و به وسیله پنج بلبرینگ به دستگاه وصل گردید. نیروی چرخش حاصل از یک موتور برقی توسط سه چرخ دنده و یک زنجیر به محور منتقل شده و باعث چرخش دستگاه در دو سرعت مختلف می گردید. دمای فاضلاب در درون سیستم در محدوده ۱۰-۳۵ درجه سانتی گراد قابل تنظیم بود. مشخصات کامل سیستم و پرانه مصرفی در جداول ۱ و ۲ آمده است.

فاضلاب ورودی به سیستم مطابق جدول شماره ۳ به صورت مصنوعی ساخته شده که در آن به عنوان منبع کربن از ملاس، منبع آمونیاک از NH₄ Cl و منبع فسفات و پتاس از K₂HPO₄ استفاده گردیده است. جهت جبران قلیائیت مصرفی در اثر فرآیند نیتریفیکاسیون مطابق معادلات شماره ۱ و ۲ و تنظیم pH در محدوده ۸±۰/۵ به ویژه در بخش های دوم و سوم

- 1- Fiber glass
- 2- Poly propilen

جدول ۱- مشخصات پایلوت مورد استفاده.

طول (m)	۰/۹۰
عرض (m)	۰/۳۰
ارتفاع (m)	۰/۳۰
طول استوانه چرخان (m)	۰/۲۰
قطر استوانه چرخان (m)	۰/۲۰
حجم موثر (m ^۳)	۰/۱۸
سطح کل بستر (m ^۲)	۳/۳۶
نسبت سطح به حجم بستر m ^۲ /m ^۳	۱۹۰
سرعت چرخش (RPM)	۱۶-۱۹
سرعت محیطی چرخش (m/sec)	۰/۱۷-۰/۲۰
دما (درجه سانتی گراد)	۱۵-۳۵
بار هیدرولیکی (m ^۲ /m ^۳ .d)	۰/۰۲۵-۰/۱۰

۱- سرعت چرخش دور در دقیقه (RPM= Rotation Per Minute) که قابل تنظیم در محدوده ۱۶-۱۹ می باشد.
 ۲- سرعت چرخش محیطی که قابل تنظیم در محدوده ۰/۱۷-۰/۲۰ m/s می باشد.
 ۳- دما قابل تنظیم در ۱۵-۳۵±۲/۵ درجه سانتی گراد می باشد.
 ۴- بار هیدرولیکی قابل تنظیم در ۰/۰۲۵-۰/۱ m^۲/m^۳.d می باشد.

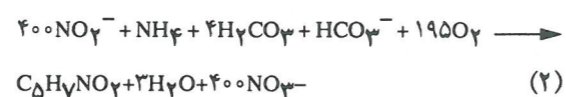
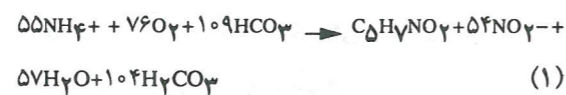
جدول ۲- مشخصات پرانه مورد استفاده.

نوع	جنس	اندازه (اینچ)	جرم حجمی (lb/ft ^۳)	سطح ویژه (ft ^۲ /ft ^۳)	تخلخل
بال رینگ	پلی پروپیلن	۱	۵/۵	۲۱۰	٪۹۵

جدول شماره ۳- ترکیب فاضلاب ورودی به سیستم.

آمونیاک	۲۰۰-۵۰۰ mg/l NH ₄ -N
فسفر	۰/۲-۲ mg/l PO ₄ -P
قلیائیت	۶۰۰-۲۵۰۰ mg/l CaCO ₃
کربن آلی محلول (SOC)	۰-۵۰۰ mg/l
FeCl ₃ ۶H ₂ O	۰/۳۷ mg/l
Mn Cl ₂ ۴H ₂ O	۰/۱۶۷ mg/l
CUSO ₄	۰/۰۰۲ mg/l
Zncl	۰/۰۱۶ mg/l
pH	۸±۰/۵

که کاهش pH محسوس تر است، از محلول یک مولار Na₂CO₃، Ca(OH)₂ استفاده گردید.

برای راه اندازی دستگاه ۱۰ لیتر از لجن تصفیه خانه فاضلاب اکباتان را به مدت ۳ روز هوادهی کرده و سپس به صورت پله ای غلظت آمونیاک آن را در مدت یک ماه طی ۵ مرحله به ۲۰۰ میلی گرم در لیتر رساندیم. طی این مراحل نیتروفاژها به صورت میکروارگانیسم های غالب در آمده و به غلظت زیاد آمونیاک سازگار گردیدند. سپس لجن هوادهی شده را به حالت سکون در آورده و بعد از ته نشینی، از بخش ته نشین شده حدود ۳۰۰ سی سی به هر بخش از RBCp اضافه کرده و سیستم را با غلظت آمونیاک ۲۰۰ میلی گرم بر لیتر به صورت ناپیوسته^۱ راه اندازی کردیم. بعد از ۱۰ روز با مشاهده اولین لایه های بیولوژیکی سیستم را به صورت پیوسته^۲ با بار هیدرولیکی ۰/۰۱ m^۲/m^۳.d و سرعت چرخش ۱۶ RPM به کار انداخته و به بررسی عملکرد سیستم تحت شرایط جدول شماره ۳ پرداختیم.

مراحل اجرای تحقیق به صورت ذیل بود:

۱- راه اندازی سیستم و رساندن آن به حالت پایدار طی مدت دو ماه

۲- بررسی تأثیر دما بر میزان نیتریفیکاسیون طی مدت ۱/۵ ماه
 ۳- بررسی تأثیر بار هیدرولیکی بر نیتریفیکاسیون طی مدت ۲ ماه
 در این تحقیق آزمایشات نترات، نیتريت، ازت آمونیاکی، COD^۳، DO^۴ و قلیائیت، مطابق با روش های توصیه شده در کتاب روش های استاندارد انجام پذیرفته است. عمل نمونه برداری به طور خودکار به فواصل ۱۲ ساعته از بخش های سه گانه سیستم صورت گرفته است.

نتایج و بحث

بعد از راه اندازی و رسیدن سیستم به حالت پایدار به بررسی اثر دما بر نیتریفیکاسیون پرداخته و سپس با توجه به دمای بهینه حاصل، به بررسی تأثیر بار هیدرولیکی بر نیتریفیکاسیون پرداختیم. نتایج به طور خلاصه در دو بخش به صورت ذیل ارائه می گردد.

الف - نتایج مربوط به تأثیر دما بر نیتریفیکاسیون

همان گونه که در شکل ۴ مشاهده می شود در دمای ۱۲/۵±۲/۵ درجه سانتی گراد میزان نیتریفیکاسیون پایین بوده و غلظت نیتريت تولید شده از نترات بیشتر بود، به طوری که سیستم با تجمع نیتريت مواجه شده و در نهایت باعث کاهش

- 1- Batch flow
- 2- Continuous flow
- 3- Chemical Oxygen Demand
- 4- Dissolved Oxygen

راندمان گردید. تجمع نیتريت در دمای پايين نشانگر حساسيت بيشتر نيتروباکتر در مقايسه با نيتروزوموناس می باشد که اين حساسيت باعث ايجاد ناهماهنگی در زنجيره نيتريفیکاسيون و در نهايت باعث تجمع نيتريت می گردد.

با افزايش دما به $22/5 \pm 2/5$ عملکرد سيستم بهبود يافته و ميزان نيتريفیکاسيون افزايش می يابد، به طوری که مشکل تجمع نيتريت برطرف می گردد و راندمان نيتريفیکاسيون افزايش قابل توجهی نشان می دهد. با افزايش دما به $32/5 \pm 2/5$ درجه سانتیگراد، فقط $0/8$ درصد در ميزان نيتريفیکاسيون افزايش حاصل می شود، که در مقايسه با مرحله قبلی ناچيز است. از جمله علل آن می توان به کاهش حلاليت اکسيژن در دماهای بالاتر اشاره نمود که باعث ايجاد محدوديت در اکسيژن قابل دسترس برای میکروارگانيسمها و در نتيجه کاهش ميزان نيتريفیکاسيون می شود.

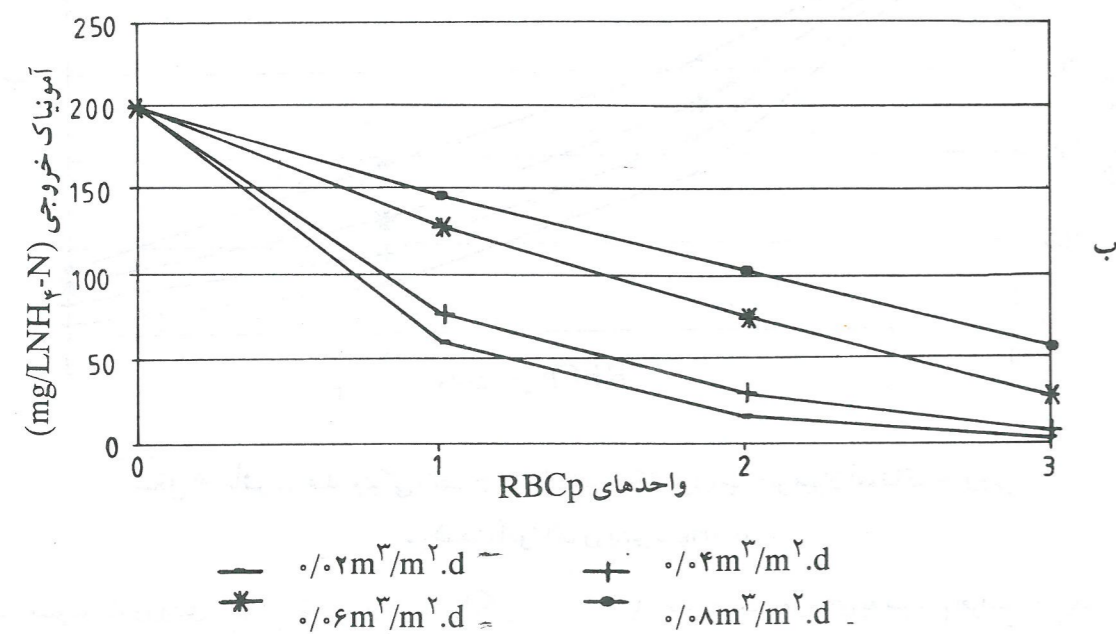
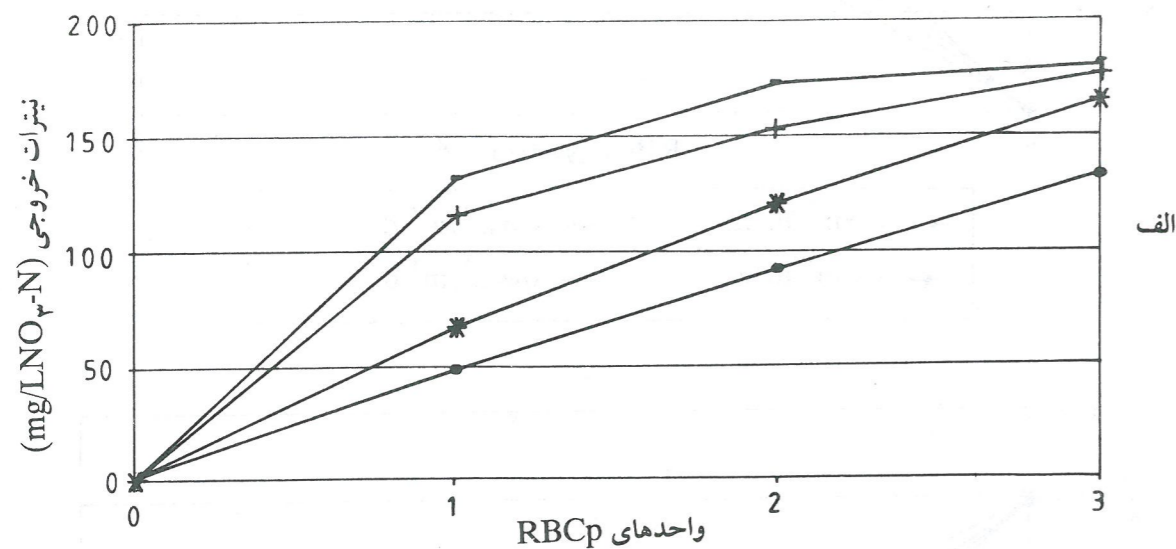
نتايج اين بخش در مقايسه با نتايج حاصل از تحقيقات قبلی [۸، ۹، ۱۰]، نشان می دهد سيستم های RBCp در مقايسه با

سایر سيستمها به ویژه سيستم های رشد معلق، به دماهای پايين حساسيت بيشتری داشته و اين حساسيت در دماهای بالاتر کاهش می يابد. همچنين مشاهده می شود حداکثر نيتريفیکاسيون در دمای $32/5 \pm 2/5$ درجه صورت می گيرد.

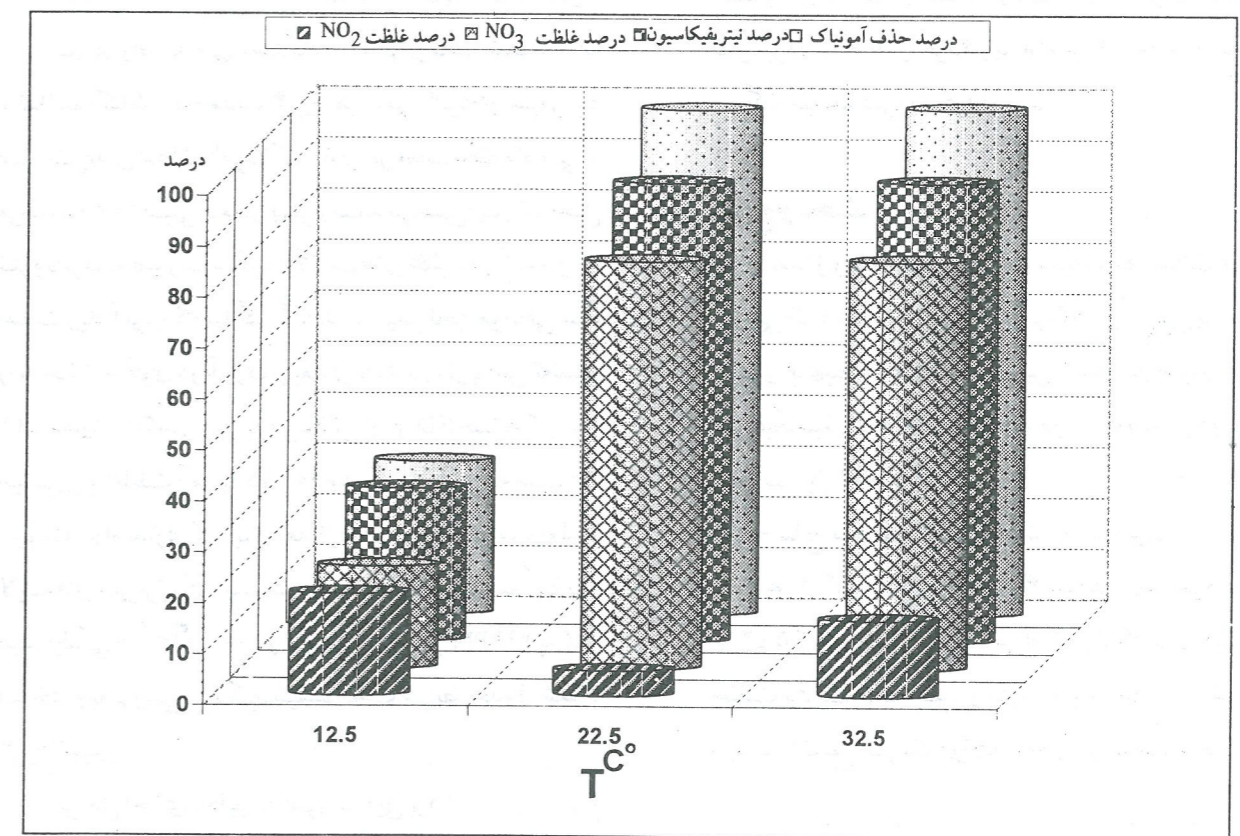
ب- نتايج مربوط به تأثير بار هيدرولیکی بر ميزان نيتريفیکاسيون: در اين مرحله با توجه به نتايج مراحل قبلی، دمای سيستم را در $22/5 \pm 2/5$ درجه سانتیگراد و pH را در حدود $8 \pm 0/5$ تنظيم کرده و به بررسی عملکرد سيستم در دو غلظت آمونیاک ورودی 200 و 500 ميلي گرم در ليتر تحت بار هيدرولیکی مختلف پرداختيم. نتايج، مطابق اشکال شماره ۵ و ۶ نشان می دهد هرچه بار هيدرولیکی پايين تر باشد، آمونیاک بيشتری به نيترات تبديل می گردد. همچنين در بار هيدرولیکی پايين بخش عمده نيتريفیکاسيون بر عهده بخش اول بوده و برای بخش های دوم و سوم آمونیاک کمتری باقی مانده و اين بخش ها سهم کمتری در نيتريفیکاسيون دارا می باشند.

با افزايش بار هيدرولیکی سهم واحدهای ديگر بيشتر شده و استفاده يکنواخت تری از بخش های مختلف صورت می گيرد ولی در کلیه مراحل سهم واحد اول در نيتريفیکاسيون بيشتر از ساير واحدهاست. با افزايش بار هيدرولیکی طی مراحل تحقيق، غلظت آمونیاک خروجی افزايش می يابد که علت آن کاهش

زمان ماند و در نتيجه کاهش زمان تماس میکروارگانيسمها با فاضلاب می باشد. به طوری که در غلظت ورودی 200 mg/L و بار هيدرولیکی $0/2 \text{ m}^3/\text{m}^2 \cdot \text{d}$ راندمان حذف آمونیاک و نيتريفیکاسيون به ترتيب 98 و $89/8$ درصد و در بار هيدرولیکی $0/8 \text{ m}^3/\text{m}^2 \cdot \text{d}$ به ترتيب برابر 71 و $66/5$ درصد بوده است. در

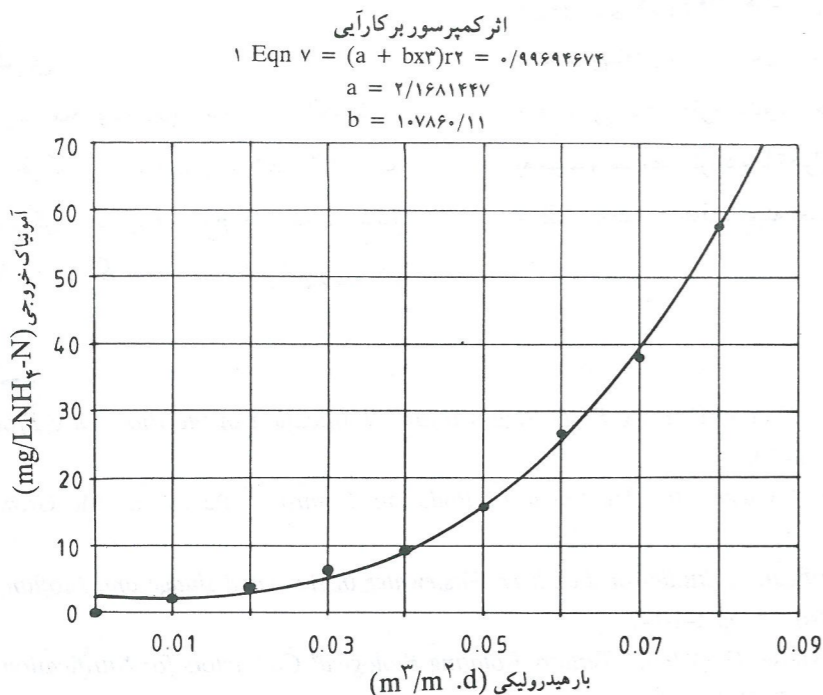
شکل ۵- تأثير بار هيدرولیکی، الف- بر ميزان نيتريفیکاسيون، ب- بر ميزان آمونیاک خروجی، در غلظت آمونیاک ورودی 200 mg/L .

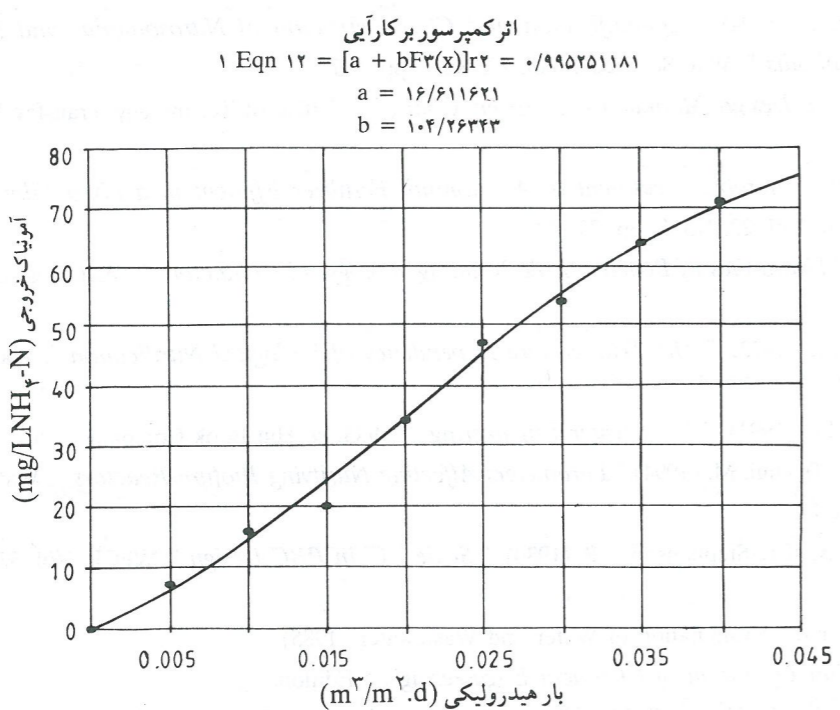
شکل ۴- تأثير دما بر ميزان نيتريفیکاسيون در سيستم RBCp

مشاهده می‌شود ولی با افزایش بار هیدرولیکی رشد معلق به سایر بخش‌های سیستم نیز سرایت می‌کند. شکل‌های شماره ۷ و ۸ رابطه بین آمونیاک خروجی و بار هیدرولیکی در سیستم‌های RBCp سه واحدی با سطح

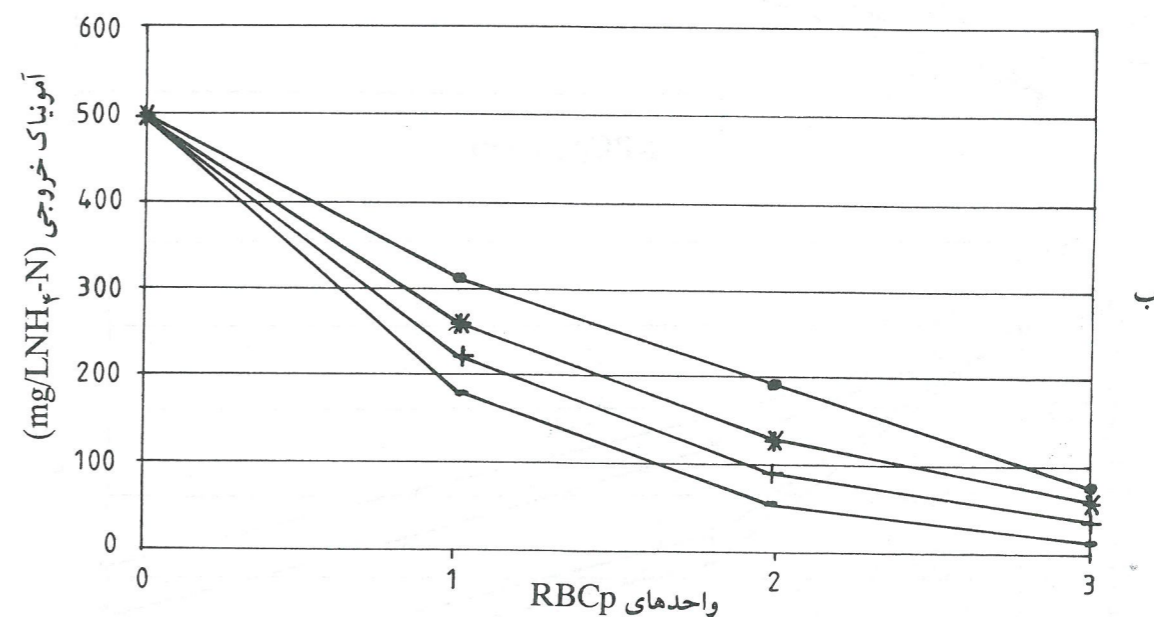
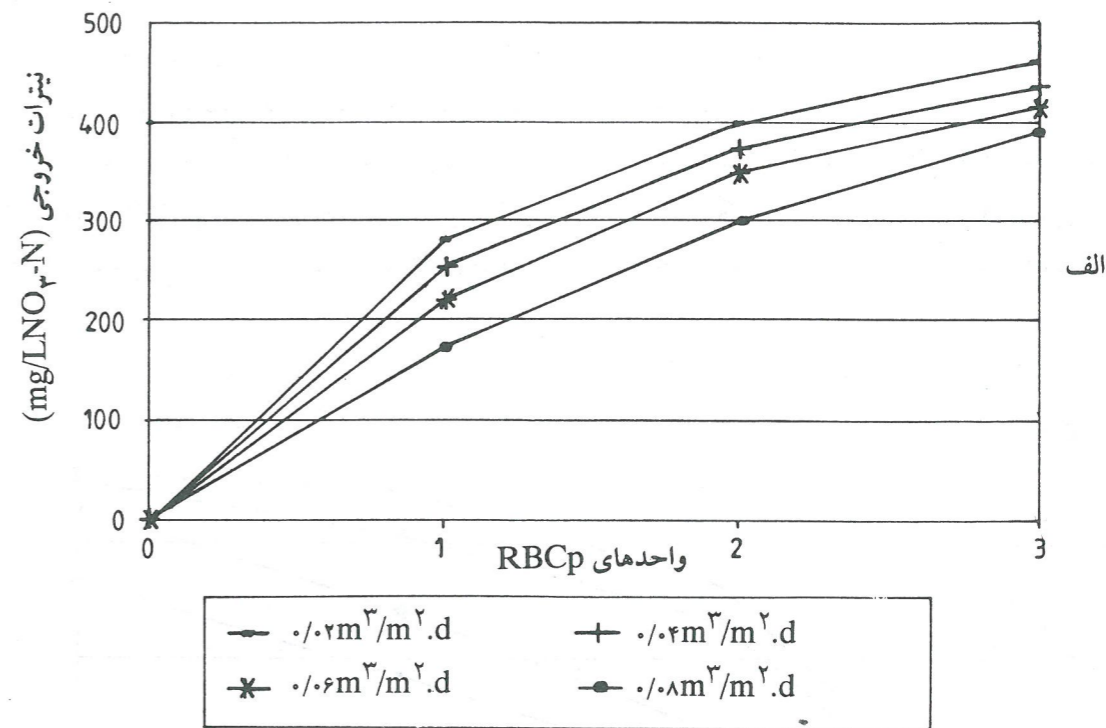
پراکنده و معلق میکروارگانیسم‌های نیتروفایر در فاز مایع مشاهده می‌شود. این وضعیت بیانگر بار ورودی بیش از ظرفیت سیستم می‌باشد، که باعث ایجاد کدورت در پساب خروجی می‌گردد. این حالت در بار هیدرولیکی پایین فقط در بخش اول

شکل ۷- رابطه آمونیاک خروجی و بار هیدرولیکی در غلظت آمونیاک ورودی ۲۰۰ mg/l.

شکل ۸- رابطه آمونیاک خروجی و بار هیدرولیکی در غلظت آمونیاک ورودی ۵۰۰ mg/l.

شکل ۶- تأثیر بار هیدرولیکی، الف - بر میزان نیتروفیکاسیون، ب - بر میزان آمونیاک خروجی، در غلظت آمونیاک ورودی ۵۰۰ mg/L.

بار هیدرولیکی ورودی به سیستم افزایش می‌یابد. این اختلاف ناشی از حذف آمونیاک به روش نیتروفیکاسیون، مصرف به عنوان عناصر مغذی توسط میکروارگانیسم‌ها و خروج از سیستم به حالت آمونیاک فرار می‌باشد. در غلظت آمونیاک ورودی ۵۰۰ mg/L، به ویژه در بار هیدرولیکی ۰/۰۴ m³/m².d رشد

غلظت آمونیاک ورودی ۵۰۰ mg/L و بار هیدرولیکی ۰/۰۴ m³/m².d این مقادیر برابر ۸۵/۴ و ۸۰ درصد بوده است. در کلیه مراحل، موازنه جرم عناصر ورودی و خروجی مشخص می‌کند میزان آمونیاک حذف شده از مجموع نیترات و نیتريت تولید شده بیشتر است. این اختلاف با افزایش غلظت و

ویژه $210 \text{ m}^2/\text{m}^3$ ، سرعت دوران 16 RPM و غلظت آمونیاک ورودی 200 mg/L و 500 را نشان می‌دهد که می‌تواند جهت طراحی سیستم‌های مشابه برای تصفیه فاضلاب‌های صنعتی استفاده شود.

خلاصه و نتیجه گیری

نتایج این تحقیق در محدوده دمایی مورد مطالعه نشان می‌دهد حداکثر نیتریفیکاسیون در دمای $2/5 \pm 32/5$ درجه سانتی‌گراد صورت می‌گیرد. مقایسه نتایج حاصله با نتایج تحقیقات قبلی (۱۰، ۹، ۸) بیانگر حساسیت بیشتر این روش در

مقایسه با روش‌های دیگر، نسبت به دما، به ویژه دماهای پایین می‌باشد. لذا جهت استفاده در مناطق سردسیر کشور، استفاده از پوشش مناسب در مقابل سرما توصیه می‌شود.

درصد حذف آمونیاک با افزایش بار هیدرولیکی کاهش می‌یابد ولی در بارهای هیدرولیکی پایین از دو بخش دیگر استفاده بهینه‌ای به عمل نمی‌آید. جهت پیشگیری از این حالت توصیه می‌شود به طور متناوب جهت جریان ورودی و خروجی به سیستم تعویض گردد و با تکرار این عمل در بار هیدرولیکی و غلظت مختلف، حالت بهینه تعیین گردد.

منابع و مراجع

- 1- Antonie. et al. (1972). " *Factor Affecting BOD Removal and Nitrification in the Bio - Disc Process* ". Wat. Pollut. Control, June, pp. 14-19.
- 2- Arceivala. S.J. (1988). " *Wastewater Treatment of Pollution Control* ". Publishers. Mc Grow Hill Book Company.
- 3- Ankaitis. (1995). " *Nitrification Studies on Fertilizer Wastewater in Activated sludge and Biofilm Reactors* ". Wat. Sci. Tech. Vol. 32, No. 12. pp 141-147.
- 4- Boller. M. Gujer, W. Nyhusis. G. (1990). " *Tertiary Rotating Biological Contactors for Nitrification* ". Wat. Sci. Tech, Vol. 22, No. 1/2, 66. PP. 89-100.
- 5- Halling, B. - S. E. Sgrensen, Qrensen. J. (1993). " *Removal of Nitrogen Compounds from Wastewater* ". Elsevier Publishers Amesterdam.
- 6- Sanden, B. Grunditz, C. (1994). " *Quantification and Characterization of Nitrosomonas and Nitrobacter Using Monoclonal Antibodis* ". Wat. Sci. Tech, Vol. 29, No 7, pp. 1-6.
- 7- EPA (1975). " *Process Design Manual for Nitrogen Control* ". Office of Technology Transfer Washinton DC.
- 8- Hamoda, F. M. (1990). " *Aerobic Treatment of Ammonium Fertilizer Effluent in a Fixed Film Biological System* ". Wats. sci. Tech. Vol. 22, No. 9. pp. 75-84.
- 9- Banerjee, G. (1997). " *Hydraulics of Bench - Scale Rotating Biological Contactors* ". Wat. Research Vol. 31, No. 10, pp. 2500-2510.
- 10- Murphy, K. Daswon, L. (1972). " *The Temperature Dependency of Biological Nitrification* ". Wat. Res, Vol. 6, pp. 71-83.
- 11- Metacalf and Eddy. Inc (1991). " *Wastewater Engineering* ". McGraw Hill Book Company.
- 12- Boller, M. Gujer, W. Ts chui, M. (1994). " *Parameters Affecting Nitrifying Biofilm Reactors* ". Wat. Sci. Tech, Vol. 29, No. 10-11, pp. 1-11.
- 13- Wilson, R. W. Murphy, K.L. Stephenson, J.P. (1980). " *Scale - Upin RBC Design* ". WPCF. Vol. 52, No. 3, pp. 610-620.
- 14- Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater (1985).
- 15- Mccabe. (1988). " *Unit Operation of Chemical Engineering*". 4 Edition.
- 16- Watanabe. Y, S. Okabe, K. Hirata, S. Masuda (1995). " *Simultaneous Removal of Organic Material and Nitrogen by Microarobic Biofilms* ". Wat. Sci. Tech. Vol. 31, No. 1, pp. 105-203.